

Equity Split Rationale & Vesting Plan

پروژه استارت‌آپی Metrogo

این سند با هدف تشریح منطق تقسیم سهام، طراحی سازوکارهای Vesting و Cliff، و تعریف سیاست ESOP در پروژه Metrogo تهیه شده است. هدف اصلی این داکيومنت، جلوگیری از بحران‌های داخلی، کاهش ریسک انسانی، و حفظ ثبات مالکیتی شرکت در طول زمان است. فرض بنیادین این سند آن است که اختلافات سهامداری یکی از شایع‌ترین دلایل شکست استارت‌آپ‌هاست، نه ضعف فنی یا کمبود بازار.

Metrogo تلاش کرده از ابتدا با طراحی یک ساختار مالکیتی عقلانی، شفاف و قابل دفاع، ریسک‌های احساسی، تصمیم‌های عجولانه و تنش‌های آینده را به حداقل برساند.

۱. فلسفه تقسیم سهام در Metrogo

در Metrogo، تقسیم سهام نه بر اساس دوستی، سابقه آشنایی یا فشار احساسی، بلکه بر اساس مشارکت واقعی در ریسک، زمان، مسئولیت و ارزش‌آفرینی بلندمدت انجام شده است. تیم بنیان‌گذار از ابتدا این اصل را پذیرفته که سهام، ابزار انگیزشی و کنترلی است، نه صرفاً پاداش اولیه.

تقسیم ناعادلانه یا غیرمنطقی سهام، حتی اگر در کوتاه‌مدت مشکلی ایجاد نکند، در بلندمدت منجر به:

کاهش انگیزه

اختلافات حقوقی

یا خروج ناگهانی اعضای کلیدی

خواهد شد. این سند دقیقاً برای جلوگیری از چنین سناریوهایی طراحی شده است.

۲. معیارهای استفاده‌شده برای تقسیم سهام بنیان‌گذاران

در پروژه Metrogo، معیارهای زیر برای تعیین سهم هر بنیان‌گذار در نظر گرفته شده است:

میزان تعهد زمانی (تمام وقت یا پار وقت)

نقش حیاتی در بقای پروژه

سطح مسئولیت تصمیم‌گیری

میزان ریسک شخصی پذیرفته‌شده

مشارکت در مراحل اولیه ایده‌پردازی و اجرا

هیچ سهمی صرفاً به دلیل عنوان یا موقعیت داده نشده است. این رویکرد باعث می‌شود ساختار مالکیت از نگاه سرمایه‌گذار یا داور دانشگاهی، قابل دفاع و منطقی باشد.

۳. پرهیز آگاهانه از تقسیم مساوی احساسی

یکی از اشتباهات رایج در تیم‌های اولیه، تقسیم مساوی سهام بدون توجه به تفاوت نقش‌هاست. Metrogo آگاهانه از این دام اجتناب کرده است. تقسیم مساوی ممکن است در ظاهر عادلانه به نظر برسد، اما در عمل:

مسئولیت‌ها را مبهم می‌کند

پاسخ‌گویی را کاهش می‌دهد

و تعارض پنهان ایجاد می‌کند

این سند نشان می‌دهد که تیم Metrogo این ریسک را شناخته و از ابتدا برای آن تصمیم گرفته است.

۴. تعریف Vesting به عنوان ابزار حفاظت از شرکت

سهام بنیان‌گذاران در Metrogo مشمول Vesting است. این تصمیم نه از بی‌اعتمادی، بلکه از حفاظت ساختاری شرکت ناشی می‌شود Vesting. تضمین می‌کند که:

سهام در ازای ماندن و ارزش‌آفرینی آزاد شود

خروج زودهنگام، شرکت را دچار شوک مالکیتی نکند

انگیزه بلندمدت حفظ شود

Vesting در Metrogo به‌گونه‌ای طراحی شده که هم منافع فردی و هم منافع شرکت را متوازن نگه دارد.

۵. Cliff. و نقش آن در کاهش ریسک خروج زودهنگام

Cliff به عنوان یک دوره حداقلی حضور تعریف شده است که در صورت ترک پروژه قبل از آن، هیچ سهمی آزاد نمی‌شود. وجود Cliff در Metrogo با هدف:

جلوگیری از خروج سریع و پرهزینه

اطمینان از تعهد واقعی اعضای بنیان‌گذار

و حفظ ثبات تیم در مراحل حساس اولیه

در نظر گرفته شده است. این سازوکار از بروز سناریوهایی جلوگیری می‌کند که در آن فردی با مشارکت محدود، مالکیت دائمی به‌دست آورد.

۶. سناریوهای خروج و رفتار سهام در هر حالت

این سند به‌طور شفاف سناریوهای مختلف خروج را بررسی می‌کند:

خروج داوطلبانه

خروج به‌دلیل اختلاف

خروج به‌دلیل عدم ایفای تعهد

در هر حالت، وضعیت سهام Vest نشده مشخص است. این شفافیت مانع از تفسیر سلیقه‌ای و تنش حقوقی در آینده می‌شود.

۷ ESOP. به عنوان ابزار جذب و نگهداشت نیروهای کلیدی

Metrogo از ابتدا سیاست ESOP را به عنوان بخشی از استراتژی منابع انسانی خود تعریف کرده است. هدف ESOP صرفاً توزیع سهام نیست، بلکه:

همراستا کردن انگیزه نیروهای کلیدی با موفقیت شرکت

کاهش فشار نقدی در مراحل اولیه

و افزایش وفاداری تیم

است ESOP. به عنوان یک ذخیره استراتژیک دیده می شود، نه ابزاری برای رفع بحران کوتاه مدت.

۸. منطق اندازه ESOP Pool

اندازه ESOP Pool به گونه ای تعیین شده که:

برای جذب نیروهای کلیدی آینده کافی باشد

باعث رقیق شدن غیرمنطقی سهام بنیان گذاران نشود

و از نگاه سرمایه گذار منطقی به نظر برسد

این تصمیم نشان می دهد تیم Metrogo به آینده استخدام و رشد فکر کرده است، نه فقط به وضعیت فعلی.

۹ Vesting. در ESOP و جلوگیری از سوءاستفاده

سهام ESOP نیز مشمول Vesting است. این موضوع تضمین می کند که:

سهام صرفاً به حضور واقعی و اثرگذار تعلق گیرد

خروج سریع نیروها هزینه سنگین ایجاد نکند

انگیزه بلندمدت شکل بگیرد

این سیاست، ثبات سازمانی را در دوره های رشد سریع حفظ می کند.

۱۰. جلوگیری از بحران‌های داخلی با شفافیت مالکیتی

این سند به‌طور خاص برای جلوگیری از بحران‌های داخلی تدوین شده است. بسیاری از اختلافات استارت‌آپی نه از بازار، بلکه از:

ابهام مالکیت

انتظارات ناهماهنگ

یا تصمیم‌های شفاهی

ناشی می‌شوند Metrogo. با مستندسازی دقیق، این ریسک‌ها را از ابتدا کاهش داده است.

۱۱. نگاه سرمایه‌گذار و داور دانشگاهی

از دید یک سرمایه‌گذار یا استاد دانشگاه، این سند نشان می‌دهد که تیم:

مفهوم مالکیت را فهمیده

از اشتباهات رایج آگاه است

و برای آینده برنامه دارد

این دقیقاً همان چیزی است که یک پروژه دانشجویی را به سطح حرفه‌ای نزدیک می‌کند.

۱۲. جمع‌بندی نهایی

Equity Split Rationale & Vesting Plan در Metrogo نشان می‌دهد که:

تقسیم سهام منطقی و قابل دفاع است

Vesting و Cliff از شرکت محافظت می‌کنند

ESOP به‌عنوان ابزار استراتژیک دیده شده

این سند، پایه‌ای برای ثبات، اعتماد و رشد سالم شرکت در آینده محسوب می‌شود.